

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VIII.—N:R. 23.

WINNIPEG, MAN., JUNI 7 1900.

LÖP. N:R. 326.

Hufvudstadsbref.

Ottawa juni 2.

Landets för närvarande goda tillstånd är en nagel i ögat på oppositionen med ett förestående val ej långt aflägsat. Dess ledare hafva nämligen ingenting att skraka öfver och de känna sig därför litet underliga till mods, hvilket måhända förklarar deras besynnerliga uppträdande i huset. Deras ansän att hafva valskandaler undersökta har nu svalnat sedan Laurier förklarar sig ingalunda ovillig utan fastmer beslute och glad att kunna få tillfälle att gå in i detaljer ej endast om konservativa utan också liberala "krokigheter".

Landets stigande handel har nödvändigtvis ökat i tullstatens betjäning i hela landet. från Sidney, Cape Breton, till vassra tullhus. De ökningarna i anslagen, som voro nödvändiga passerade, fastän oppositionen gjorde sig möda att motbeta dem.

Från experimentalfarmerna utgifvits en blå bok innehållande de rön som gjorts vid de olika stationerna. Praktiska rön såväl som vetenskapliga undersökningar ar ha bedrivits med utmärkt framgång. Resultaten ha visat sig haft inflytande på landbruksrens lif i allmänhet och de 13 ärendegoda arbete bär goda frukter.

Det stora ständigt växande efterfrågan på olika bulletiner öfver resultaten af olika försök visa, att försöksfarmarnes rön äro begärliga och värderade af farmarna.

N. W. Ts akerbruksrapport.

Akerbruksdepartementets rapport för 1899 har nu utkommit och innehåller en massa värdefulla upplysningar både för nuvarande och tillkommande bebyggare af de vidsträckt bygder, som endast äro sparsamt bebyggda. Försiktighetsfaktorer öfver temperatur och nederbörd, hvilka äro mycket intressanta. Därnäst kommer skördestatistik, ur hvilken vi äro förtärliga utdrag. Medelskörden af hvete var 19.62, hafre 34.72 och korn 23.63. Den 1899 besädd area var 512,737 acre, en ökning af 90000 jämförd med 1898. Frågan om konsumenterna samt ogräs och dess utrotande upptager en stor del af boken. Inspektör Willing ger en detaljerad rapport öfver de olika ogräsen och hvarest de förekomma yppigt.

En jämförande tabell visar värdet af produkter tillverkade i de olika mejerierna under regeringens kontroll. Summan steg i 1897 till \$85,246.15, i 1898 till \$93,749.67 och i 1899 till \$103,492.32. Mejeriet i Innisfail stod högst 1899 och näst kom Red Deer, det förra med \$17,803.53 och det senare med \$12,968.23.

Boskapskötsel en annan i Territorierna synnerlig viktig näringsgren har ett framstående rum i rapporten och förtjänar att väl genomläsas af intresserade. Lagar om irrande djur och försäljning af samma samt jakt och prärieeldar komma därefter.

671 aktenskap ingingos 1899 och upplyses det att äldsta bruden var 70 år den yngsta 14, medan den äldsta brudgummen var 68 och den yngsta 18. 2,388 födelser hade inrapporterats, 1251 mankon och 1137 kvinkon. 759 dödsfall hade iakttagits af hvilka 436 dött under doktors tillsyn(?). Rapporten, som sammandragits af Mr Chas W. Peterson, är ett förtjänstfullt arbete.

Dominion Parlamentet.

Åtskillig framfart har gjorts med utgiftsstaten ehuru mycken tid spilles med än lösa tirader om ditt och datt vanligtvis utan något resultat.

Sir Wilfrid Laurier tillkännagaf att Yukondistriktet ej skulle få representation i parlamentet förrän efter nämnda folkräkning.

Beridna polisen i Territorierna har fått rösträtt och kan nu deltaga i nästa val.

Manitobas legislatur.

De senaste sammanträdena hafva ägnats åt "liquor" lagen och beskattningslagarna. Den först nämnda lagen innehåller ej några förbjudande punkter utan afser utminutens ingens borttagande. De som hafva råd, kunna allid köpa sig ett dussin buteljer, andra kunna "skramla". Hvad de nya skattelagarna beträffar, väntas de komma att väcka åtskilligt motstånd, och folket får, efter allt, beakta fiolerna. Det tros, att flera bankafdelningskontor i provinserna skola indragas.

Legislaturen följde andras exempel och tog sig en half halgdag då Pretoria skulle hafva fallit. "God save the Queen" sjöngs af de lojalmedlemmarna, hvarjämte tre hurrarop gäfvos för "Bobs".

CANADA.

Quebec.

Det stora sägveket vid St. Etienne nedbrann i tisdags med brädgårdar och lastageplatser.

Ontario.

Gen. Huttons efterträdare är öfverste Mc Brady Hart.

Arbetena med Hulls återupbyggnad pågå lifligt. E. B. Eddys fabriker resa sig raskt ur askan.

Om Rat Portage torde ett helt kapital kunna skrivas men vi få nöja oss med att papa de förbättringar som Louis Hilliard gjort i sitt hotell. Stora rymliga korridorer, nya "parlors", förbättrade sanitetsanordningar, belysning o. s. v. visa att Louis har "again" beredt sig på att gifva Winnipegs badlystna publik ett elegant sommar kvarter. Operahuset är likaledes väl uppfixadt. Unionen mellan Norge och Sverige, o. s. v. Louis Hilliard och hans verkställare "Jan" Anderson, här verkliga ävägabragt ett förvärande resultat. Den senare har sitt arbetsrum i hotellet för att alltid kunna konsultera sin chef. Vi få ej heller förglömma Henrys "ark", hvarest cherycider, lemonad och mera dylikt finnes att släcka den törst, som uppstår efter en dukigt rodd på sjön.

Pastor G. S. Larson afreste i tisdags på några månaders basök till

Sverige. Predikobefattningen uppehålls under tiden af stud. Johnson från teol. seminariet i Rock Island.

— Ångaren Toliki ankom den 1 juni direkt från Liverpool till Port Arthur för att intaga en last hvete. Detta är den första oceanångaren, som direkt anlöp Port Arthur.

Manitoba.

— Bibanan från Dauphin till Gilbert Plains skall verkligen byggas i år.

— De liberala i Tyndall hafva börjat reorganisera sig.

— 500 isländare äro nu på väg till provinserna.

— Skolland hafva sålts vid Virden och Carberry för priser växlande mellan \$5.00 och \$9.00.

— Prof. Sanders, direktör för regeringens experimentalfarmar, har förklarat i ett interview, att falten, som ej varit utsatta för häftiga vindar, se mycket bra ut. Brodden är kraftig och grönskande. Bläst synes hafva gjort mycket större skada än torkan.

— Hvetet berättas att vara i tämligt godt skick trots den långa torkan. Hö bottnar och betesmarker äro emellertid i stort behov af regn. De små skuror, som fallit här och där synas hafva kunnat uppehålla plantornas lif emellertid. Det största bekymret är att gräshopporna, hvilka på grund af farmarnas försumlighet att lyda de i föl gifna föreskrifterna, börja visa sig ytterst talrika i vissa distrikt. Af skadan blir man måhända visare.

— Från Scandinavia skrives: En beklaglig olyckshändelse inträffade vid Hemmingsons sagmöllo Kristi himmelsfärdsdag då Kristian Pedersen, dansk till bördan träffades af en planka, som fattats af den i gång varande sägen och kastades så våldsam mot honom, att han afsvimnade och måste bäras in, hvarefter han afled efter några timmars svåra plågor.

Regeringens landtmätare äro för närvarande sysselsatta med att återuppmäta reserven i koloniens sydvästra township för att rätta på några fel, som begingos vid första uppmätningen för nära 20 år sedan.

En kyrkklocka har inköpts från Minnesota af syföreningen. Den har nu anländt, men är ännu icke uppsatt. Det blir både ovanligt och högtidligt att få höra ljudet af en sådan här på platsen både för gammal och ung — för de gamla, därför att det är så länge sedan de hört ljudet af en kyrkklocka, och för de unga därför att de flesta aldrig hört någon sådan.

Ändtligen har det lyckats två af skoldistriktet att få skollärare. I det ena skoldistriktet har skolan börjat denna vecka och i det andra kommer den att börja nästa vecka. Pastorsfamiljen kan glädja sig at en dotters lyckliga födelse den 26 maj.

N. W. Territorierna.

— En hel familj i mormonkolonien vid Cardston i det närmaste förgiftades genom att äta vild palsterknackas.

— C. P. R:s frakthus i Medicine Hat brann i måndags. Samma dag begick en kines själfmord därstädes.

— Askan slog ned i Mr Macleods hus i West Prince Albert. Mrs Macleod, hennes dotter och en besökande ung dam blevo illa brända genom att deras kläder fattade eld.

— Från Wetaskiwin skrives: Det allra härligaste väder är rådande, regn och solsken omväxla. Gräset på marken är ymnigt och i slätterna långt nog för att bli slaget. Många ha ännu inte hunnit avsluta värbetet på grund af att marken är för våt i vår. Vinterrägen är förträfflig och snart färdig att gå i ax. Varsädden — som först såddes — är utmärkt vacker och lofvar en riklig skörd. Ingen här minnes en härligare vår eller försommar.

— Emigrantströmmen hit upp från U. S. är i år större än den någonsin varit. De flesta, som invandra, äro välbergade, många hafva tusentals dollars, flera hästar och kreatur, åkerbruksredskap och möbler.

Land köpes och säljes hvarje dag afven stadslotter och hus. Mr K. A. Gullekson från S. Dakota har köpt 11 kvartsektioner (1,700 acres) land. För några dagar sedan köptes 10 stadslotter, den 26 maj köpte Mr Louis Loory, S. Dak., (norsk) Alberta Hotel med uthus och möblemang, 5 lotter i staden samt tre kvartsektioner land för en summa af \$3,200. Stora skaror af delegater genomströva landet hvarje dag, de flesta normän. Svensken är, som vanligt, mycket försiktig och tillbakadragen.

Den svenska ev. luth. församlingen härstädes går stadigt framåt. Den 13 maj intogs 23 medlemmar. Församlingen har af det bolag, som äger stadslotterna, fått två fina och passande lotter att bygga kyrka på. Stadens befolkning har tecknat 200 Jollars för kyrkbygget, och är det församlingens mening att redan i sommar börja sitt kyrkbygge.

Den 27 maj invigdes den tyka ev. luth. kyrkan, som är belägen fyra och en half mil från staden. Kyrkan är 40 fot lång och 26 fot bred. Pastorerna Bredlow (försam. past.), Pempheit och Fenske voro närvarande. Den sv. ev. luth. kyrkan var representerad genom dess missionsarbetare härstädes, A. G. Olson. Ett härligt väder var rådande och mellan 3 a 400 personer voro närvarande.

British Columbia.

Om lördag äga provinnsvalen rum. Hvem som kommer att afga med segern ur den politiska förbistringen, återstår att se.

Uthudet.

Tillståndet i de hungrande distriktet i Indien beskrives fortfarande som ytterst hopplöst. Regn har visserligen fallit på vissa ställen men den väntade "monsoonen" har ännu ej visat sig.

En partiel ministerkras har egt rum i Frankrike, genom krigsministerns general Gallifet tillbakaträdande. General Andre är hans efterträdare.

Parisutställningen rosas ej af de amerikanske korrespondenterna. Den är dess utom ännu knappast färdig. De utanför varande förnöjelserna möta ej heller deras gillande.

Nyheter från Kina, äro mer än vanligt oroande. "Boxers" hålla sig på offensiven och synas gynnas af de konservativa kineserna. Flera utländske missionärer hafva mördats och deras egendom förstörts.

Stormakterna hafva landat trupper och ryska kossacker ha redan varit i strid. Situationen anses genom de sista dagarnes händelser blifvit mycket kritiskt, och det stora kinesiska kriget torde väl snart utbryta.

Transvaal kriget.

Johannesburg o. Pretoria intagna.

En engelsk bataljon kapitulerar.

Dessa så mycket omvalade städer synes nu ha blifvit öfverlämnade till general Roberts uti idare motstånd. Boerna hafva alligen större förtroende till Lydenbergs pass än de byggda fästningsverken kring Pretoria som en operationsbas för guerilla krig.

Den 31 maj telegraferade general Roberts, att Johannesburgs kommandant, Dr Krause, öfverenskommit om stadens kapitulering, hvarefter han intogade i staden och hissade engelska flaggan. Stadens gamla styrelse bibehålles och största lugn råder i staden, affärerna äro öppna och arbetet i grufvorna bedrivnes som vanligt. I fortet funnos kvarlämnade tre kanoner. Heta strider utkämpades dagarne före stadens fall, men boernas motstånd var fäfangt. På onsdagen hade Roberts sex divisioner inneslutit staden. Boernas eftertrupper höllo stånd vid Germiston i stadens utkant, men retirerade snart, hvarefter Roberts helt fredligt besatte staden. En del rullande järnvägsmaterial, 15 vagnar och en creuzotkanon togos. Förlusterna på den engelska sidan rapporteras jämförelsevis små. Boerna retirerade till Pretoria och beräknades vara 10,000 man.

Pretoria har blifvit alldeles tömt på både folk och material, sedan boerna beslutat att ej läsa in sina stridskrafter och riskera en lång belägring af staden. Regeringen har flyttat till Lydenberg, där sedan månader tillbaka förråd samlats. Krigsrådet rapporterades hafva kommit öfverens om, att försvara staden till det yttersta. Hur stort motstånd än var, synes dock general Roberts ha hunnit fram till den märkvärdiga boerhufvudstaden, ty den 5 telegraferade han, att efter blodiga strider staden kapitulerat. Mr Sandberg och en boer officer sändes till gen. Roberts med uppgift att staden ej skulle försvaras, och sedan man öfverenskommit om villkoren tagade Roberts in i staden i tisdags midag. Hela boerarmen hade då dragit i väg. Fruarne Kruger och Botha, kvinnor och barn voro kvar i staden jämte ett hundratal engelska officerare. De engelska fangarne utgjorde öfver 5000 man och hafva alla behandlats väl.

I Frestaten äro boerna åter i farten och hafva vunnit några smärre framgångar. Vid Lindley utkämpades en blodig strid, efter hvilken gen. Rundle drog sig tillbaka till Senekal med en förlust af 32 döda och 150 sårade. Patruller hafva tillfångatagits vid olika tillfällen till ett anfall af omkring hundra man. General Warren hade en het strid med Kapboer den 29 maj och förlorade 15 döda och 30 sårade. Af dessa voro 1 död och 10 sårade canadiska artillerister. Boerna synas rikta sina angrepp på Roberts kommunikationer. De halla östra delen af landet besatt.

En hel irländsk bataljon, Yeomanry, på 800 man, har blifvit oringad och tillfångatagen vid Lindley i torsdags. General Methuen sändes till understöd, men anlände försent. Flera canadensare hafva stupat i de sista striderna. Det första canadiska kontingenten mönstrar nu endast 450 man.